

ТОВ НВМП «АНТАРІЯ»

**Тараненко
Любов Калинівна
(1938–2017)**

Завідувач відділу
селекції круп'яних культур
ННЦ «Інститут землеробства
УАН» (1985–2008)

Доктор біологічних наук,
професор

Відомий в Україні та далеко за її межами вчений
у галузі генетики та селекції рослин

Науково-виробниче мале підприємство створено в 1992 р. як сімейна компанія. Засновник — науковець зі світовим ім'ям, селекціонер-генетик, доктор біологічних наук, професор Любов Калинівна Тараненко. Компанія розпочала свою діяльність із виконання завдань науково-дослідних програм багатьох науково-технічних проектів.

З 1994 р. ТОВ НВМП «Антарія» є однією з перших в Україні компаній, що безпосередньо брали участь у розробці технологій вирощування овочів, розширенні асортиментного ряду та збільшенні обсягів виробництва овочевої продукції як у тепличних господарствах, так і у відкритому ґрунті.

ТОВ НВМП «Антарія» здійснює випробування гібридів цукрової (суперсолодкої та солодкої) кукурудзи від селекційно-насінницьких компаній — світових лідерів у цьому сегменті, та постачає насіння на виробничі підприємства консервних комбінатів.

Проф. Л. К. Тараненко займалася бізнесом, меценатством, освітянською (педагогічною) та волонтерською діяльністю, проте головною для неї завжди була науково-дослідницька робота, її розвиток і впровадження досягнень наукової діяльності на практиці.

Вкладаючи кошти в розвиток науково-дослідницької роботи з селекції та насінництва, насамперед круп'яних культур (гречка), зернових, зернобобових тощо, в 2004 р. Любов Калинівна та її співробітники-однодумці створили дочірнє підприємство від ТОВ НВМП «Антарія» — ДП «Оронта».

З 1996 р. ТОВ НВМП «Антарія» бере активну участь у виконанні науково-технічних програм із вивчення генетичного контролю різноманіття гречки за прямими та індексними показниками. Було вивчено генетичне різноманіття експериментальних ознак гречки, характер їх успадкування та стан генетичного контролю еволюційного різноманіття господарсько-цінних і технологічних ознак цієї культури, які повною мірою обумовлюють ознаки продуктивності та адаптивних процесів. На основі вивчення характеру успадкування та генетичного контролю визначено стратегію, методи та способи використання в напрямі вдосконалення існуючих і розроблення нових методів селекції гречки й оцінки ефективності цих методів, які використовуються для створення високопродуктивних сортів і гібридів гречки (ранньостиглих детермінантних і середньостиглих сортів гречки з удосконаленою архітектонікою рослин).

Наукова робота в ТОВ НВМП «Антарія» спрямована на виявлення ознак, які найбільше обумовлюють показники врожайності, і меншою мірою залежать від умов навколишнього середовища, тобто характеризуються невисоким коефіцієнтом мінливості та значним рівнем успадкування, а також встановлення дії та взаємодії генів, які контролюють ці ознаки та методів генетичного зміщення цільової ознаки — врожайності, в результаті селекції контролюючих генів.

На основі розроблених методів селекції на гетерозис із використанням самосумісних інбредних ліній і полікросметоду створені високопродуктивні гібриди гречки. Ця модель методу дає змогу якомога ефективніше його використати залежно від взаємодії генів, які контролюють ефект гетерозису.

Вдосконалення геному гречки в культурі з необмеженими ростовими процесами, хронологічним і топологічним нашаруванням періодів вегетативного росту та генеративного розвитку, спрямоване на зміну архітектоніки рослин гречки в напрямі удосконалення співвідношення ознак та фаз її морфогенезу, що забезпечує найраціональніший перерозподіл асимілятів від вегетативної до генеративної маси та її високу врожайність навіть у стресових умовах.

У результаті використання цього методу створено високопродуктивні сорти-популяції.

Сорти гречки «Антарія» та «Оронта» визнані національними стандартами для культури гречки в реєстрі сортів рослин України.

ТОВ НВМП «Антарія» на 50% є власником сортів «Антарія» та «Оронта». Співробітники компанії володіють авторськими правами на сорти гречки «Астра», «Любава», «Лілея», «Українка», «Антарія», «Оронта», «Син-3/02», «Воля» та «Софія». Авторські права на сорти, які належать компанії «Антарія», підтверджені авторськими свідоцтвами та патентами.

Колектив ТОВ НВМП «Антарія» та ДП «Оронта» нараховує 60 працівників, з них доктор і кандидат біологічних наук, кандидат сільськогосподарських наук, 14 працівників мають вищу освіту за фахом, інші співробітники мають середню спеціальну та середню освіту. Середній вік працівників компанії — 40–45 років.

Окрім науково-дослідницької діяльності, компанія займається селекційно-насінницькою роботою, веде первинні та елітні ланки насінництва таких культур, як гречка, просо, ячмінь, озима пшениця, яра пшениця, жито, овес, горох, соя, люпин, ріпак та ін., використовуючи понад 30 кращих сортів цих культур селекційно-дослідницьких установ України.

ТОВ НВМП «Антарія» є надійною державною насінневою скарбницею, яка з року в рік, починаючи з 2004 р., забезпечує зернові господарства України високоякісним посівним матеріалом, підтримуючи стабільність роботи в господарствах.

Уся робота організована завдяки видатному вченому, талановитому організатору та педагогу, інтелігентній і чуйній людині — доктору біологічних наук, професору, генеральному директору ТОВ НВМП «Антарія» Л. К. Тараненко. Любов Калинівна удостоєна низкою відзнак і державних нагород: почесними грамотами Кабінету Міністрів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України, орденом княгині Ольги III ступеня, міжнародними нагородами та медалями IBRA.

Любов Калинівна на дослідному полі гречки